NN 129/2021 (30.11.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-2279/2019 i U-IIIA-4055/2019 od 14. listopada 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2180

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Josip Leko, Davorin Mlakar i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnijela Udruga hrvatskih branitelja iz Slatine, zastupana po predsjedniku Mijodragu Kovačeviću, na sjednici održanoj 14. listopada 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Vrhovni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o reviziji protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Pž-3842/2017-4 od 2. svibnja 2019. u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana od dana kada mu tu reviziju dostavi Trgovački sud u Bjelovaru.

III. Trgovački sud u Bjelovaru je u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem P-102/2016 dužan dostaviti Vrhovnom sudu na odlučivanje reviziju protiv rješenja Visokog trgovačkog suda broj: Pž-3842/2017-4 od 2. svibnja 2019. u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od petnaest (15) dana, računajući od primitka ove odluke Ustavnog suda.

IV. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Udruzi hrvatskih branitelja, B. Radića 2/I, Slatina, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 3.000,00 kuna.

V. Naknada iz točke IV. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VI. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Udruga hrvatskih branitelja iz Slatine (u daljnjem tekstu: podnositeljica), koju u postupku pred Ustavnim sudom zastupa predsjednik Mijodrag Kovačević, podnijela je 20. svibnja 2019. (U-IIIA-2279/2019) i 9. listopada 2019. (U-IIIA-4055/2019) ustavne tužbe na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da joj je trajanjem postupka koji se vodio pred Općinskim sudom u Slatini pod brojem P-499/2013 i kasnije Trgovačkim sudom u Bjelovaru pod brojem P-102/2016, povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

1.1. Podnositeljica je prvu ustavnu tužbu podnijela u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 60/2019-2 od 9. travnja 2019. kojim je odbačena kao nedopuštena revizija podnositeljice podnesena protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Su-Gžzp I-7/2017-2 od 19. rujna 2017. Tim rješenjem odbijena je kao neosnovana žalba podnositeljice i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Bjelovaru broj: Su-Gzp I-3/2017-4 od 20. travnja 2017. kojim je odbijen kao neosnovan podnositeljičin zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnesen u predmetu Trgovačkog suda u Bjelovaru broj: P-102/2016. jer je utvrđeno da je postupanje uredujućeg suca pred prvostupanjskim sudom bilo u svemu ažurno te je zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku odbijen.

1.2. Podnositeljica je drugu ustavnu tužbu podnijela u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 2717/2019-2 od 4. srpnja 2019. kojim je odbačena kao nedopuštena revizija podnositeljice podnesena protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Su-Gžzp I-7/2019-2 od 30. travnja 2019. Tim rješenjem odbijena je kao neosnovana žalba podnositeljice i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Bjelovaru broj: Su-Gzp I-4/2019-4 od 14. veljače

2019. kojim je odbijen kao neosnovan podnositeljičin zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnesen u predmetu Trgovačkog suda u Bjelovaru broj: P-102/2016. jer je utvrđeno da je postupanje uredujućeg suca pred prvostupanjskim sudom bilo u svemu ažurno te je zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku odbijen.

1.3. S obzirom na to da je u obje prethodno navedene ustavne tužbe riječ o duljini trajanja istog parničnog postupka, Ustavni sud je odlučio te dvije ustavne tužbe razmatrati kao jednu ustavnu tužbu.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis Trgovačkog suda u Bjelovaru broj: P-102/2016.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Podnositeljica je 12. prosinca 2013. pod brojem P-499/2013 podnijela Općinskom sudu u Slatini tužbu protiv Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: tuženica) radi poštivanja ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u pogledu uvođenja podnositeljice u posjed predmetnih poljoprivrednih zemljišta i radi naknade štete u ukupnom iznosu od 650.000,00 kuna s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

Tuženica je na tužbu odgovorila 20. prosinca 2013., istaknuvši prvenstveno prigovor stvarne nenadležnosti te, opreza radi, istaknula neosnovanost predmetnog tužbenog zahtjeva i na tu okolnost predložila saslušanje svjedoka.

Općinski sud u Slatini oglasio se stvarno nenadležnim rješenjem od 8. siječnja 2014. donesenim u skladu s člankom 34.b točkom 1. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine« broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. – članak 50. Zakona o arbitraži, 117/03., 88/05. – članak 129. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, 2/07. – odluka USRH broj: U-I-1569/2004 i dr., 84/08., 96/08. – odluka USRH broj: U-I-1569/2004 i dr., 123/08. – ispravak, 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 28/13. – članak 145. Zakona o sudovima i 89/14. – odluka USRH broj: U-I-885/2013), s obzirom na to da se očito radi o sporu između pravnih osoba za koji su nadležni trgovački sudovi, te je odredio da će po pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupiti Trgovačkom sudu u Bjelovaru kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Protiv navedenog rješenja podnositeljica je 21. siječnja 2014. podnijela žalbu, koja je 21. siječnja 2014. dostavljena tuženici na odgovor, koji je tuženica dala 28. siječnja 2014., nakon čega je Županijski sud u Bjelovaru tu žalbu odbio rješenjem od 13. ožujka 2015., koje je 20. ožujka 2015. dostavio Općinskom sudu u Slatini.

Općinski sud u Slatini, Stalna služba u Virovitici je stoga dopisom od 22. ožujka 2016. spis dostavio nadležnom Trgovačkom sudu u Bjelovaru, koji je u povodu podnositeljičine tužbe spis zaveo pod broj: P-102/2016.

Naredbom od 31. kolovoza 2016. zakazano je pripremno ročište za 13. listopada 2016.

Tuženica je 28. rujna 2016. sudu dostavila novi (proširen) odgovor na tužbu, na koji se podnositeljica očitovala podneskom od 12. listopada 2016.

Na pripremno ročište od 13. listopada 2016. nisu pristupile ni podnositeljica ni tuženica (obje uredno pozvane) te je sud odgodio to ročište i odlučio sljedeće zakazati pismenim putem, što je i učinio zakazavši ga za 9. svibnja 2017.

Podneskom od 2. svibnja 2017. podnositeljica je obavijestila sud da neće pristupiti na ročište zakazano za 9. svibnja 2017. jer za to nema financijska sredstva.

Ni na to ročište nisu pristupile uredno pozvane stranke te je sud 9. svibnja 2017. donio rješenje da se smatra da je podnositeljica povukla tužbu, nakon čega je rješenjem od 16. svibnja 2017. naložio podnositeljici da tuženici naknadi troškove predmetnog parničnog postupka u iznosu od 13.000,00 kuna.

Podnositeljica je na prvo od dva prethodno navedena rješenja podnijela žalbu 19. svibnja 2017., dok je na drugo od njih podnijela žalbu 23. svibnja 2017.

Visoki trgovački sud je rješenjem broj: Pž-3842/2017-3 od 2. svibnja 2019. odbio podnositeljičinu žalbu na rješenje od 9. svibnja 2017. kojim je riješeno da se tužba smatra povučenom, dok je rješenjem broj: Pž-3842/2017-4 od 2. svibnja 2019. odbio podnositeljičinu žalbu protiv rješenja od 16. svibnja 2017. u dijelu kojim joj je naloženo tuženici naknaditi parnični trošak u iznosu od 7.000,00 kuna, a usvojio podnositeljičinu žalbu u pogledu daljnjeg dijela parničnog troška u iznosu od 6.000,00 kuna i odbio zahtjev tuženice u tom dijelu.

Podnositeljica je 19. lipnja 2019. na oba prethodno navedena rješenja Visokog trgovačkog suda podnijela posebne revizije.

Vrhovni sud je rješenjem broj: Rev 3794/2019-2 od 15. listopada 2019. odbacio kao nedopuštenu podnositeljevu reviziju protiv rješenja Visokog trgovačkog suda broj: Pž-3842/2017-3 od 2. svibnja 2019. (pitanje smatranja tužbe povučenom) te je to rješenje i predmetni spis 29. listopada 2019. dostavio Trgovačkom sudu u Bjelovaru bez da je odlučio o podnositeljičinoj reviziji protiv rješenja Visokog trgovačkog suda broj: Pž-3842/2017-4 od 2. svibnja 2019. glede troškova predmetnog parničnog postupka.

Trgovački sud u Bjelovaru je 17. siječnja 2020. dostavio taj spis Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta na njegovo traženje, a potonji mu je nakon uvida vratio taj spis 14. svibnja 2020.

Spis je nakon toga 15. rujna 2021. dostavljen Ustavnom sudu za potrebe predmetnog ustavnosudskog postupka.